
PROMOTIE

Physical fitness, fatigue and physical training in sarcoidosis

Dr. Egbert Willem (Bert) Strookappe is sinds december 2007 werkzaam als fysiotherapeut op de afdeling Fysiotherapie van Ziekenhuis Gelderse Vallei te Ede. Hij heeft ook Algemene Gezondheidswetenschappen (Fysiotherapiewetenschap) gestudeerd aan de Universiteit Utrecht. In 2014 is hij zijn promotieonderzoek begonnen. Voor zijn onderzoek ontving hij de 'onderzoeksondersteuning 2016' van de Sarcoïdose Belangenvereniging Nederland (SBN). email: strookappeb@zgv.nl.

Op 24 januari 2017 heeft dr. Bert Strookappe zijn proefschrift succesvol verdedigd aan de Universiteit Maastricht.

Sarcoïdose kan zich in alle orgaansystemen presenteren. Naast orgaanspecifieke klachten hebben patiënten regelmatig veel hinder van niet orgaanspecifieke fysieke klachten, zoals verminderde inspanningstolerantie, kortademigheid bij inspanning, algemene spierzwakte en vermoeidheid. Het in kaart brengen en objectiveren van de uiteenlopende klachten is van groot belang om deze gericht te kunnen aanpakken. Fysieke training is een belangrijke aanvulling ter verbetering van fysieke fitheid, spierkracht en verminderen van vermoeidheid met name bij chronische aandoeningen. Momenteel is er nog relatief weinig bekend over de effectiviteit van deze interventie bij sarcoïdosepatiënten en bestaan er nog geen concrete richtlijnen of aanbevelingen. De studies die beschreven worden in dit proefschrift hebben tot doel de gevolgen van sarcoïdose, de relaties tussen vermoeidheid, de karakteristieken van de patiënten en het inspanningsvermogen in kaart te brengen. Tevens is de invloed van fysieke training op het inspanningsvermogen, spierkracht en bovenal vermoeidheid onderzocht.

Proefschrift

Fysieke klachten komen frequent voor bij patiënten met sarcoïdose. Deze klachten kunnen een grote invloed hebben op het lichamelijk en psychisch welbevinden van

patiënten. Patiënten ervaren regelmatig beperkingen in het uitvoeren van (sportieve) activiteiten en er kan sprake zijn van verminderde arbeidsparticipatie.

Medicamenteuze behandeling van vermoeidheid is helaas lang niet altijd effectief. Met behulp van fysieke training kan de inspanningstolerantie en spierkracht bij sarcoïdosepatiënten verbeteren. Wellicht nog belangrijker, ook kan een duidelijke afname van de ervaren vermoeidheid worden bereikt. Deze resultaten waren onafhankelijk van leeftijd, geslacht, longfunctie en ontstekingswaarden bij aanvang, en farmacologische interventies. De uitkomsten van onze onderzoeken en meningen van internationale sarcoïdose experts (vanuit enquête) zijn gebruikt om een eerste stap te zetten in de richting van het ontwikkelen van richtlijnen. Er zijn een achttal aanbevelingen geformuleerd betreffende fysieke training bij deze patiëntengroep. Belangrijk is dat fysieke training voor sarcoïdosepatiënten met fysieke klachten een goede aanvulling op de huidige behandelopties blijkt te zijn.

Meer informatie

Het volledige proefschrift is te vinden op www.ildcare.nl onder 'Onderzoek, Proefschriften' (www.ildcare.nl/index.php/proefschriften).